Müsvedde 5 Nisan, 21:15

2018-04-05 21:14:23

Çocuklarla dinlediğimiz bir masal var, Erol Günaydın masalın sonunda

İyiliğe iyilik her kişinin kârı, kötülüğe iyilik er kişinin kârı

diyor. Ben de bunun sonunda, peki ya iyiliğe kötülük, o da Erdişi'nin kârı mı acaba? diye içimden soruyorum. Dışımdan değil tabii, çünkü çocuklar yanımda.

Geçenlerde bu işler neden böyle oldu, nasıl oldu da bu manasız kavgaya giriştik? diye düşündüğüm gecelerin birinde, sabah aldığım ayetlerden biri şu oldu:

And olsun ki, insana nimetimizi tattırır sonra onu ondan çekip alırsak, o şüphesiz umutsuz bir nanköre döner. (11 Hud, 9)

(Bunu yazınca vahiy almaya başladığım sanılmasın, ufak bir program yaptım, sabahları bir ayet gönderiyor. Güne onu okuyarak başlıyorum.)

Hah, dedim, tam olarak böyle oldu. Şükrü hayatının parçası yapmayıp, nankörlüğü karakter haline getirince, tabii ki, yaşadıklarını geçici bir imtihan değil, her şeyi sonu olarak görmeye başlar ve tüm umudunu kaybedersin. Yaptıkların sadece bu umutsuzluğu unutmak ve onunla yüzleşmemek içindir, onu sana hatırlatan her şeyden uzak durmaya çalışırsın. Pek çok teoriden daha izah edici.

Kur'an-ı Kerim'in insanlar hakkında söyledikleri, nankör olması, özünde kötü ve bencil olması ve bunun gibi konular, bizim modern çağda bilgelik namına okuduklarımızdan çok farklı. İyiliği iyilik konusunda mutabığım, ancak kötülüğe iyilik konusu, aslında sadece bir propaganda. Bir insan bana kötülüğe karşı iyilik yapmamı söylüyorsa, muhtemelen kendinin ne kadar iyi olduğunu anlatmaya çalışıyordur. Bu doğru olabilir, ancak adalet her zaman iyilikten neşet etmez, bir elinde gül olanın diğerinde de kılıç olması gerekir.

Kötülüğe iyilik, belli durumlarda, karşınızdaki artık kötülük yapamayacak durumdaysa veyahut yaptığınız iyiliğin başka şekillerde faydasını görecekseniz, diyelim düşmanlarını bile affetti dedirtecekseniz, anlamlı olabilir. Bunun dışında, kötülük yapmaya yetkin bir insanın, birinin yaptığı iyilikten etkilenip de, ya ne kadar iyi insan deyip, kötülüğü terketme ihtimali zayıftır. Kötülükle misliyle mukabelede bulunarak veya onu ortaya çıkaran sebepler ortadan kaldırılarak mücadele edilir, iyilik yaparak değil.

Çünkü zaten kötülük yapan insanın bunu kötülük olarak algılama ihtimali pek yok. O hedeflediği yüksek amaçlar uğruna, göz ardı edilebilir bir operasyon yapıyordur. O hedefler yerinde kaldığı sürece de, o insanın kötülük yapmasını iyilikle engelleyemezsiniz.

Gerçekçi, anlamlı bir ahlaki fikriyatın temelinde, çoğu insanın nankör, ne insanlara teşekkür etmeyi, ne Allah'a şükretmeyi bilen, vefasız, akılsız, düşünmek istemeyen, kendi hayvani ihtiras ve zevkleri uğruna en yakınlarını harcayabilecek, kendini ve başkalarını çok sık kandıran bir canlı olduğunu kabul etmek mi daha uygun olur, yoksa insanın iyilikle dolu, hep iyilik isteyen, iyilik yaparsan iyilik bulabileceğin... bir canlı olduğunu mu?

Ben ilkini daha anlamlı buluyorum. Kur'an-ı Kerim de bana gençliğimde hayli sert ve acımasız gelirken, orta yaşımda evet, gerçekten de böyle oldu dedirtiyor. Daha iyilik propagandasının da daha büyük kötülükleri örtmek için bir kılıf, bir araç olduğunu çok gördüğüm için, dünya iyilikle dolsun mesajları verenlerden hemen saklanmaya çalışıyorum. Hangi kötülüklerinizi örtmek için kullanıyorsunuz bunu?